

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

912

Vragen van de leden **Becker** en **Veldman** (beiden VVD) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht «Twee asielzoekers in azc Ter Apel besmet met Corona»* (ingezonden 8 september 2020).

Antwoord van Staatssecretaris **Broekers-Knol** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 24 november 2020). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 144.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Twee asielzoekers in asielzoekerscentrum (azc) Ter Apel besmet met Corona»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Op welke manier moet volgens het protocol worden omgegaan met een met Covid-19 besmet persoon binnen Ter Apel? Kunt u het protocol voor aanmeldcentrum Ter Apel met de Kamer delen?

Antwoord 2

Er is geen protocol voor specifiek het aanmeldcentrum ter Apel. Derhalve kan ik u dat niet verstrekken. De betrokken organisaties in de migratieketen hanteren eigen protocollen en stemmen deze af daar waar deze de werkprocessen van andere partijen in de migratieketen raken.

Voor het COA geldt dat gewerkt wordt met een coronaprotocol² dat op basis van RIVM/LCI richtlijnen en adviezen van de rijksoverheid op maat gemaakt is voor de opvang. Het protocol is in samenwerking met GGD GHOR Nederland, Gezondheidszorg Asielzoekers (GZA) en het COA tot stand gekomen. De opvanglocaties en de lokale zorgpartners GGD en GZA werken conform dit gezamenlijke protocol. Het protocol wordt bijgesteld indien dit nodig is op basis van actuele ontwikkelingen rondom het virus. Het is in die zin een werkdocument dat de richtlijnen voor de uitvoering geeft.

¹ DagbladvanhetNoorden: 27 augustus 2020 <https://www.dvhn.nl/groningen/Twee-asielzoekers-in-azc-Ter-Apel-besmet-met-corona-25963200.html>

² Volledige naam van het protocol is «Het voorkomen van en handelen bij Coronavirus besmetting bij bewoners op een COA-opvanglocatie.»

Op basis van dit protocol worden bewoners met klachten getest. Zij gaan in afwachting van de resultaten in quarantaine. Wanneer een bewoner positief getest wordt op Corona besmetting, gaat hij in isolatie. In geval van een positieve besmetting doet de GGD een bron- en contactonderzoek op de betreffende COA-locatie. Huisgenoten van de besmette persoon worden in beginsel op de locatie waar zij verblijven in quarantaine geplaatst. Wanneer dit niet mogelijk is, wordt in overleg met de GGD en veiligheidsregio gezocht naar een alternatief. Indien de medische toestand dit vereist, wordt de bewoner opgenomen in het ziekenhuis. Voorgaande richtlijnen gelden voor alle COA-locaties, inclusief de locatie Ter Apel.

Vraag 3

Welke gevolgen heeft een aangetoond geval van Covid-19 in Ter Apel op de in- en doorstroom van asielzoekers? Is het voorgekomen dat asielzoekers zijn doorgestuurd naar een volgende locatie terwijl nog bron- en contactonderzoek moest plaatsvinden naar aanleiding van een geconstateerde coronabesmetting? Zo ja, wat is hiervoor de reden en deelt u de mening dat dit nooit mag gebeuren omdat zo mogelijk verdere verspreiding van het virus via asielzoekers kan plaatsvinden? Zo nee, kunt u dit uitsluiten?

Antwoord 3

Zoals in het antwoord op vraag 2 uiteengezet, worden personen met klachten getest door GGD of GZA en gaan zij in afwachting van de testresultaten in quarantaine. Het COA volgt alle instructies en aanwijzingen van GGD en GZA nauwgezet op. Bewoners van COA-locaties die positief testen op Corona gaan in isolatie. De afdeling infectieziektenbestrijding van de GGD neemt vervolgens de regie op zich in het voorkomen van verdere verspreiding. Onderdeel van dit bron- en contactonderzoek kan zijn dat de GGD testen laat uitvoeren op de locatie zelf.

Dit is in Ter Apel een aantal keer gebeurd.

Bewoners die nog in afwachting zijn van hun bron- en contactonderzoek gaan in quarantaine. Zolang zij in quarantaine zijn, worden zij niet doorgestuurd naar andere locaties.

Het COA heeft op de locatie in Ter Apel een «coronateam» ingezet dat verantwoordelijk is voor de begeleiding van bewoners die in quarantaine danwel isolatie zijn geplaatst. Het team geeft op de opvanglocatie van Ter Apel tevens voorlichting over Corona en de maatregelen ter voorkoming en verspreiding van besmetting. Dit Coronateam heeft dagelijks contact met GGD en GZA en ondersteunt bewoners in quarantaine of isolatie onder andere door het verstrekken van informatie, maaltijden en, indien relevant, speelgoed voor betrokken kinderen. Ze ondersteunen de naleving van de maatregelen door bewoners en geven hierover instructies aan collega's op de locatie in Ter Apel.

Vraag 4

Op welke manier wordt binnen Ter Apel het bron- en contactonderzoek verricht? Hoeveel tijd neemt dit in beslag? Op welke manier worden aangetoonde contacten in quarantaine geplaatst conform de voorschriften?

Antwoord 4

In geval van een positieve uitslag doet de GGD het bron- en contactonderzoek en geeft advies aan het COA en GZA over de te nemen maatregelen. In het kader van dit bron- en contactonderzoek kan de GGD op de locatie in Ter Apel testen uitvoeren. De duur van een bron- en contactonderzoek verschilt per casus.

Op de opvanglocatie in Ter Apel is een aantal units aangewezen als isolatie/quarantaine units. Zoals opgenomen in de beantwoording van vraag 3, worden bewoners gedurende hun quarantaine of isolatie ondersteund door het Coronateam van het COA.

Vraag 5

Op welke manier wordt omgegaan met een asielzoeker die komt uit een oranje/rood gebied? Moet deze alvorens een asielverzoek in te dienen in quarantaine? Zo ja, waar? Zo nee, hoe wordt geborgd dat een asielzoeker uit een oranje/rood gebied bij aanmelding in het aanmeldcentrum niet voor besmetting van personeel en andere asielzoekers kan zorgen?

Antwoord 5

Het is allereerst goed om te vermelden dat in en rondom het aanmeldcentrum Ter Apel verschillende preventieve maatregelen zijn genomen ter voorkoming van verspreiding van het virus. Zo zijn de processen en ruimten dusdanig ingericht dat er steeds voldoende afstand kan worden bewaard en zijn er bij informatiebalies beschermingsmaatregelen genomen zoals plexiglas schermen. Verder wordt van alle asielzoekers die het complex in Ter Apel betreden de temperatuur opgenomen en worden personen die zich in de wachtkamer bevinden en (hoest)klachten vertonen meteen getest.

Ten slotte wordt tijdens de gebruikelijke medische intake specifiek gekeken naar mogelijk corona gerelateerde klachten. Indien er aanwijzingen zijn van een besmetting, wordt de persoon getest en in afwachting van de uitslag in quarantaine geplaatst. Bewoners die in quarantaine moeten, worden begeleid door het coronateam van het COA op Ter Apel.

Reizigers uit oranje of rode gebieden krijgen het dringende advies in (thuis-)quarantaine te gaan. Dit geldt in beginsel dus ook voor migranten die Nederland binnenkomen. Het COA kan op dit moment middels maatwerk op de locaties in de meeste gevallen voorzien in noodzakelijke quarantaineplekken. De opvanglocaties hebben ruimte gereserveerd om een beperkt aantal personen in isolatie of quarantaine te plaatsen. Gelet op het urgente tekort aan opvangplekken, is het voor het COA echter niet haalbaar om structureel *preventieve* quarantaineplekken te realiseren. Het COA doet wat mogelijk is met de locaties waarover het de beschikking heeft, maar heeft te maken met een hoge bezettingsgraad. Er is op dit moment een beperkt aantal aparte uitwijklocaties beschikbaar voor grotere groepen bewoners.

De afgelopen periode heeft het COA met gemeenten contact gehad over het realiseren van quarantaine- en isolatielocaties in geval van besmetting van grotere groepen bewoners. Verschillende constructieve gesprekken hebben tot nu toe geleid tot enkele potentiële locaties die (op korte termijn) gebruikt kunnen worden als quarantaine- danwel isolatielocatie. Het COA blijft in overleg met de veiligheidsregio's en gemeenten over de mogelijke uitbreiding van dit aantal uitwijklocaties.

Vraag 6

Hoe wordt op dit moment omgegaan met nareizigers asiel uit een oranje/rood gebied? Is dit mogelijk en zo ja, op welke wijze wordt gezorgd dat de nareizigers in de verplichte quarantaine kunnen?

Antwoord 6

Er geldt een dringend advies tot (thuis)quarantaine. Binnen de groep nareizigers is een onderscheid te maken naar de personen die op de COA-locaties bij de referent verblijven in afwachting van huisvesting en zij die bij de referent in de gemeente verblijven. Binnen de COA-opvang geldt voor de nareizigers de uitgangspunten zoals in het antwoord op vraag 5 benoemd. Ook voor de nareizigers die bij een referent verblijven, geldt de oproep van de rijksoverheid tot (thuis)quarantaine.

Vraag 7

Is het personeel van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) op de aanmeldlocatie, tot vast is komen te staan dat een asielzoeker de eventuele quarantaineverplichting is nagekomen, voldoende beschermd? Heeft het COA, indien gebruik van het beschermingsmateriaal wordt geadviseerd, hiervoor voldoende beschermingsmateriaal om besmetting te kunnen voorkomen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Medewerkers volgen de aanwijzingen van het RIVM en GGD, zoals de algemene richtlijn «Houd anderhalve meter afstand». Het COA heeft bij de publieksbalies beschermingsmaatregelen genomen, onder andere door het plaatsen van plexiglas schermen. In gevallen waar de anderhalve meter afstand niet kan worden gegarandeerd, kunnen medewerkers van het COA gebruik maken van persoonlijke beschermingsmiddelen.

Het COA verplicht medewerkers en bewoners tot het dragen van een mondkapje in vrij-toegankelijke ruimtes zoals de receptie, de wachtkamers, de gangen en andere plekken waar verplaatsingen plaatsvinden. Wanneer iemand een vaste plek heeft, kan het mondkapje worden afgezet mits voldaan

wordt aan de 1,5 meter norm. In spreekruimtes zijn voldoende beschermende maatregelen getroffen zoals plexiglasbescherming en is een mondkapje niet nodig.

Vraag 8

Hoe is de opvang bij het registratiepunt in Ter Apel nu geregeld? Op welke manier wordt ingezet op het voorkomen van het niet afhandelen van registratie op de dag van aanmelding? Hoe wordt ervoor gezorgd dat op zijn minst de meest kwetsbaren, zoals zwangere vrouwen en kinderen, de nacht niet op een stoel moeten doorbrengen?

Antwoord 8

Zoals ook aangegeven in mijn antwoorden op de schriftelijke vragen die zijn gesteld door de leden Van Toorenborg en Groothuizen³, worden asielzoekers pas toegelaten op het COA-terrein nadat zij zijn gecontroleerd door GZA op signalen van corona. Deze check vindt plaats voorafgaand aan het identificatie- en registratieproces. Asielzoekers die op de dag dat ze aankomen niet meer kunnen worden geregistreerd, worden daarom in een aparte ruimte opgevangen. Hiervoor is een tijdelijk paviljoen ingericht. In dit paviljoen staan bedden. Asielzoekers die 's avonds en 's nachts in Ter Apel aankomen, worden niet in het paviljoen opgevangen. Zij kunnen plaatsnemen in een aparte wachtruimte zonder bedden. Dit was ook voor de coronacrisis het geval.

Alleenstaande minderjarige vreemdelingen worden met voorrang in het ketenproces opgenomen en zijn uitgezonderd van bovengenoemde werkwijze. Als een alleenstaande minderjarige vreemdelingen zich meldt, dan wordt hij direct toegelaten. Dit is echter op basis van inschatting van de leeftijd. Dit betekent dat het kan voorkomen dat achteraf blijkt dat een alleenstaande minderjarige vreemdelingen ten onrechte in de wachtkamer heeft moeten plaatsnemen.

Voor wat betreft gezinnen en zwangere vrouwen vindt afstemming plaats met de diverse betrokken ketenorganisaties om hen met voorrang op te nemen in de procedure.

³ 2020Z14794